

Vaccination under graviditet och förebyggande behandling till spädbarn

2024-01-31
Ann Sofie Cavefors

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

1

Vaccination

- Gemensam grundläggande princip; immunförsvaret tränas att känna igen ett smittämne
- Flera faktorer påverkar vilket skydd som uppnås
 - Typ av vaccin
 - Administrationsväg
 - Antal doser
 - Individens immunförsvär
 - Befolkningens immunitet

2

Sjukdomarna

- De flesta sjukdomar vi vaccinerar mot i nationella program är mycket allvarliga och ibland livshotande
- Kunskap om de sjukdomar vi vaccinerar mot är viktig
 - motivera till vaccination
 - känna igen fall som dyker upp

3

Risker uppfattas olika

Både sjukdom och vaccination kan förknippas med risk

Tror att sjukdomen innebär stora risker = mer benägen att vaccinera sig.

Tror att vaccinationen innebär stora risker = mindre benägen att vaccinera sig.

WHO, 2017. Vaccination and trust.

4

Immunitet

<p>Aktiv immunitet</p> <p>Skydd som skapas av individens immunsvär efter genomgången infektion eller vaccination</p> <p>Långvarigt skydd</p>	<p>Passiv immunitet</p> <p>Passiv överföring av immunitet</p> <p>Ger direkt skydd</p> <p>Antikroppar som sedan försvinner</p>
---	--

200803

5

Maternell vaccination

- Antikroppar förs över till placenta
- Vaccinet förs inte över till fostret

6

Rekommenderade vaccinationer under graviditet

Kikhosta (dtp)
Influensa
Covid-19
(RSV?)

7

Vaccinationer under graviditet-skydd för båda

- Friska gravida svarar lika bra på vaccinationer som icke-gravida
- Passage av antikroppar över placenta är beroende av
 - den gravidas antikroppshalt i blodet
 - typ av antikroppar
 - graviditetslängd
- Tidpunkt för vaccinationen viktig faktor

8

Kikhosta- en allvarlig sjukdom för spädbarn

- Varken vaccination eller sjukdom ger ett fullständigt och livslångt skydd
- För spädbarn är hushållskontakter vanligaste smittkällan, främst mamman, vilket innebär risk att barnet är yngre vid insjuknandet
- De yngsta blir svårast sjuka
 - Barn under 3 mån: 4 av 10 får komplikationer och 7 av 10 sjukhusvårdas –de allra flesta med apné

Bild FohM

9

Gravid?

Skydda ditt nyfödda barn mot kikhosta genom att vaccinera dig under graviditeten.

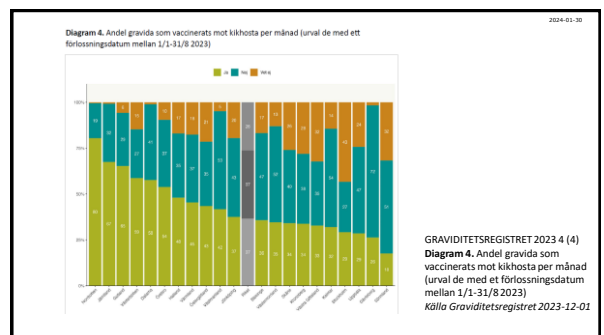
VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

10

Vaccin mot kikhosta- dtp

- Passivt skydd mot kikhosta fram till första dosen vid 3 mån ålder
- Vaccinet är säkert och skyddar både den gravida och det nyfödda barnet, studier från flera olika länder
- Vaccination rekommenderas efter graviditetsvecka 16
- Kostnadsfritt i VGR
- Ny vaccination varje graviditet
- Vaccinet är effektivt- barn under 2 mån
 - Effektivitet 90-93 % mot sjukdom
 - >95 mot död av kikhosta

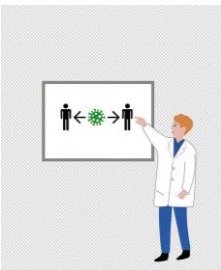
11

12

Covid-19 och graviditet

- Gravida smittas på samma sätt med samma symtom som övriga
- 50-80% får lindrig till asymtomatisk infektion
- Svår sjukdom (3-10%) från andra trimestern—postpartum
 - Riskfaktorer
- Vaccination rekommenderas vecka 12-36
- Vaccin skyddar väl mot allvarlig sjukdom

13

Influensa och graviditet

I tidig graviditet samma sjukdomsbild som övriga

Från andra trimestern ses en ökande risk med en svårare sjukdomsbild, fler komplikationer

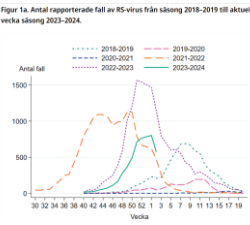
Minskad lungvolym och förändrat immunstatus bidrar till ökning av sjukhusvård

14

RSV-infektion

- Nästan alla barn infekteras under de två första levnadsåren, majoriteten före ett års ålder.
 - 1 – 2 % behöver sjukhusvård.
 - Av de sjukhusvårdade barnen kräver cirka 10 % intensivvård.
 - De allra yngsta spädbarnen och barn med medicinska underliggande tillstånd har en ökad risk för att få en allvarlig sjukdom av RSV-infektion
- Ingen långvarig immunitet

Figur 1a. Antal rapporterade fall av RSV-virus från säsong 2018-2019 till aktuell vecka säsong 2023-2024.

15

RSV

- Vaccin
 - 2 vaccin godkända till äldre 2023 (Abrysvo, Arexvy)
 - Abrysvo godkänt även för gravida
- Monoklonala antikroppar
 - Synagis
 - Beyfortus

16

Vaccin mot RS-virus till gravida utreds av Folkhälsomyndigheten -inga rekommendationer denna säsong

- För gravida ska en engångsdos på 0,5 ml administreras mellan gestationsvecka 24 och 36.
- Skyddande antikropstiter kvarstår 6 månader

Referens: Bivalent Prefusion F Vaccine in Pregnancy to Prevent RSV Illness in Infants. Kampmann B, et al. N Engl J Med. 2023. PMID: 37018474 Clinical Trial.
<https://www.lakemedelsverket.se/sv/behandling-och-forskning/lakemedelsmonografier/sok-monografier/abrysvo-respiratoriskt-synycyalt-virus-bivalent-prefusion-f-protein-rekombinant-hmainbody1>

17

Vaccin funkar

	Antal sjukhusfall som främst utlösta av vaccinationen	Vaccinationsprogrammet	Antal fall 2021
Diftteri	2 457	0	0
Stallkamp	75	1	1
Kikhosta	15 300	11	11
Pulsa	549	0	0
Mässling	12 905	0	0
Röda hund	10 720	0	0
Påståttka	4 869	6	6
HB*	189	0	0
Pneumolocker*	74	39	39

18